

Kverrestads kyrka

55.5273, 14.0420

Om den medeltida föregångaren till dagen kyrka i Kverrestad berättar en sägen att denna byggdes av jätten Skäggemomma. Skäggemomma bodde i en kulle som hette Skäggeberg i Södra Kverrestad invid ån öster om byn. När kyrkan nästan var färdigbyggd föll han och slog ihjäl sig. Han begravdes norr om sakristian under en märkligt formad sten. Stenen som man kopplat till sägnen låg på 1800-talet öster om kyrkan. Gravstenen finns inte kvar längre men enligt beskrivningar från denna tid var det en romansk stenkorshäll, en avlång liggande stenhäll med ett kors.

Kunskapen om den medeltida kyrkan är knapphändig. En beskrivning av domkyrkoarkitekt Carl Georg Brunius från mitten av 1800-talet berättar att kyrkan hade tvåkvadratisk skepp, enkvadratisk kor och absid med hjälmvalv samt fyrkantigt torn med murade tinnar åt söder och norr.

Den medeltida kyrkan revs 1871 och den nuvarande kyrkan byggdes något år senare i nyklassicistisk stil efter ritningar utarbetade av Johan Fredrik Åbom vid Överintendentsämbetet.

Byggmästare var Peter Eneberg från Kivik.

Ovanför både sydportalen på långhusets mitt och portalen i väst finns årtalet 1873 angivet som en påminnelse om uppförandet.

Nya öppna bänkar tillverkades men en del inventarier såsom dopfunten, predikstolen, kyrkklockorna återanvändes från den gamla kyrkan.

Predikstolen vars ursprungliga delar bör vara från 1500-talet eller 1600-talets början, byggdes dock om innan den ställdes in i kyrkan.

Kyrkans dopfunt av sandsten är från slutet av 1100-talet eller tidigt 1200-tal och hör till den så kallade Blentarpsgruppen. Enligt en beskrivning från 1928 har funten varit marmorerad i gult med inslag av grönt och brunt.

Kyrkans nuvarande orgelverk byggdes 1964 av A Mårtenssons Orgelfabrik i Lund. Fasaden i nyklassicistisk stil tillverkades till en Fogelbergsorgel på 1800-talet.

Altaruppsatsen är samtida med kyrkan och har en

senare tillkommen kopia av Thorvaldsens Kristusskulptur i gips.

Ett tyg som skulle täcka altaret, alltså ett så kallat antependium i röd vadmal med dekor av guldbroderier, daterat år 1737 finns sedan 1800-talet deponerat hos Statens Historiska Museum i Stockholm.

Ett minne från efter freden i Roskilde, när Skåne tillfallit Sverige är Carl XI:s namnchiffer och svenska riksvapnet, skuret i trä, som alltså också är från den gamla kyrkan, liksom ljuskronan i mitten av kyrkan. De andra kronorna skänktes till kyrkan av de kyrkliga syföreningarna åren 1929-1930.

Den öppna bänkinredningen tillkom vid reoveringen kring 1960 och ritades av arkitekt Eiler Græbe.

I tornet hänger två ringklockor. Lillklockan gjöts om 1801. Den stora klockan har en inskrift på latin men vi vet inte när den blev gjuten.

En runsten finns inmurad i ett bårhus på kyrkogården, som när det uppfördes 1802 brukades som fattigmagasin. Runorna är inte medeltida utan kanske

samtida med magasinshuset, alltså bara drygt 200 år gamla. De övre runorna ska troligen tydas Nyman (som var kyrkoherde i Kverrestad i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet). Man har inte kunnat tyda mittraden, men nedersta raden lyder Raistu : stain det vill säga "reste stenen".

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Kverrestads kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2017.